

ที่พบได้

“ช่างทำกี่ ต้องทอผ้าเป็น เพื่อรู้จุดอ่อนของกี่ สร้างคุณค่าตั้งแต่จุดเริ่มต้น ของหัตถกรรมทอผ้า เพื่อนำไปสู่พื้นผ้าทอ อันงดงามต่อไป”

สืบเส้นใย และทำที่

นายจรูญ พาระมี

อายุ : 68 ปี

ที่อยู่ : 6/2 หมู่ 6 ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง
จังหวัดราชบุรี 70000

โทร : 083-310-5771

การทอผ้ามันต้องอาศัยฝีมือและความชำนาญของผู้ทอ แต่งานหัตถกรรมอันทรงคุณค่าของไทยนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลยหากขาดอุปกรณ์ที่สำคัญอย่าง “กี่ทอผ้า” ที่มีการพัฒนาจากที่ทอมือโบราณ ให้มีรูปแบบหลากหลายเพื่อการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นช่างแต่งกี่หรือช่างทำที่ทอผ้าใช้แค่ช่างไม้เป็นคำพูดที่ “ครูจรูญ พาระมี” ได้กล่าวไว้ เพราะคนที่ต้องรู้กระบวนการทอผ้า จึงจะรู้ถึงปัญหาของกี่ สามารถแก้และสร้างที่ให้ช่างทอ ได้ทอผ้าที่มีความละเอียด ประณีตงดงาม และทอสบายขึ้น

ครูจรูญ พาระมี สนใจการทอผ้าตั้งแต่วัยเด็กด้วยแรงบันดาลใจอยากจะมีเสื้อผ้าสวย ๆ ไว้สวมใส่ จึงคอยสังเกตการทอของช่างทอผ้าเป็นประจำ และได้สนใจใฝ่รู้แบบครุพักลักจำจากช่างทอ และหมั่นฝึกฝน จนกระทั่งเขาทำงานในโรงงานทอผ้าทำหน้าที่ทั้งการทอ การแต่งกี่ การออกแบบลายผ้า ทำให้ได้เรียนรู้อุปกรณ์ องค์ประกอบของกี่แบบโรงงานอุตสาหกรรม และเมื่อออกจากงานกลับมาทำนาทำไร่ที่บ้านอยู่ 3 ปี จึงรวมกลุ่มกับเพื่อนกลับมาทำงานด้านการทอผ้าอีกครั้ง เนื่องจากเป็นช่วงที่ผ้าทอมือจังหวัดราชบุรีมีชื่อเสียง ชาวบ้านสนใจทำอาชีพทอผ้าจำนวนมาก แต่ขาดทุนทรัพย์ในการซื้อกี่ ครูจรูญจึงนำความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาสร้างที่ทอมือให้ชาวบ้านโดยให้ชาวบ้านผ่อนส่งได้ตามอัธยาศัย เพราะต้องการจะช่วยส่งเสริมอาชีพทอผ้าให้กับชาวบ้าน จนเกิดการบอกเล่าแบบปากต่อปาก ถึงที่ทอผ้าที่ครูจรูญสร้างขึ้นว่า “ทอสวย ทอสบาย”

จากการเรียนรู้ นำมาสู่การสร้างและพัฒนาที่ทอผ้าทำให้งานทอผ้ามีความสะดวกสบายมากขึ้น หัวใจของการสร้างก็อยู่ที่ร่าง ร่างดีจะช่วยให้ทอได้เร็ว ช่างทอ หลายคนประสบกับปัญหาที่หนัก เหยียบไม่ลง ดังนั้นคนทำก็ไม่ใช้แค่ ช่างไม้ แต่ต้องทอผ้าเป็น ต้องรู้จุดอ่อนของที่ทอผ้าที่ไม่ดีเป็นอย่างไร เพราะ ทุกส่วนของที่ทอผ้าต้องสัมพันธ์กันทั้งหมด ตั้งแต่การเลือกไม้ การตัดเดือย ระดับการวางหน้าผ้า และรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ ที่ครูจรรยาไม่เคยมองข้าม และตระหนักอยู่เสมอว่าหาก “งานไม่ดีจะไม่ทำ” จึงมั่นใจได้ว่างานทุกชิ้น ที่ครูจรรยาทำขึ้นต้องดี มีคุณภาพ นอกจากนี้แล้วครูจรรยายังช่วยชาวบ้าน ในเรื่องการสืบเส้นยืน การออกแบบลายผ้า เรียกได้ว่าเป็นที่ปรึกษาด้าน การทอผ้าได้ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ไม่เพียงแค่สร้างที่ แต่งที่ เท่านั้น

จากจุดเริ่มต้นที่ต้องการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีรายได้ กลับกลายมาเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัว อีกทั้งยังทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและสอนการทอผ้า สอนการเก็บตะกอให้ฟรี และได้รับเชิญให้ไปถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการสืบเส้นยืนให้กับชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ให้ความรู้เรื่องการขึ้นหัวม้วนในทัศนสถานหญิงจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนได้มีการพัฒนาที่ขนาดเล็ก ย่อส่วน แบบพับได้ ทอผ้าได้จริงและง่ายต่อการเคลื่อนย้าย โดยยังคงไว้ซึ่งคุณสมบัติของที่ทอผ้าแบบครบถ้วน รวมถึงการศึกษาวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ร่วมกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ให้ความสนใจ ทำให้ทุกวันนี้ครูจรรยา มีความภาคภูมิใจในผลงานที่สร้างสรรค์และนำความรู้มาประกอบอาชีพก่อเกิด เป็นรายได้ต่อครอบครัว ด้วยการยึดมั่นและศรัทธาต่อสิ่งที่ทำ

“ ทำที่ให้ชาวบ้าน ก็จะสอนการทอผ้าให้ด้วย สอนเก็บตะกอให้ฟรี ทำที่ ทำให้ดี ถ้าไม่ดีจะไม่ทำ ”